

LÆREPLAN

Nasjonal grunnutdanning for vektere

Teori og praksis

Godkjent av Politidirektoratet den 30.03.2017

Versjon 3 – 30.01.2019

Kristin Ottesen Kvigne
Avdelingsdirektør

Sak 201701203 – 112

Innhold

1. Nasjonal grunnutdanning for vektere.....	4
1.1. Formål	4
1.2. Teoretisk grunnkurs - oversikt	5
1.3. Praktisk grunnkurs - oversikt	5
2. Krav til foretak, instruktører og deltakere	6
2.1. Godkjenning av foretak.....	6
2.2. Krav til instruktører	6
2.3. Krav til deltakere	6
3. Krav til vekterutdanning.....	6
3.1. Litteratur og pensum	6
4. Teoretisk grunnkurs	7
4.1. Læringskrav vekterutdanning - teori.....	7
4.2. Introduksjon til vekteryrket og sikkerhetsbransjen	7
4.3. Kommunikasjon og konflikthåndtering.....	8
4.4. Kulturforståelse og mangfold	10
4.5. Yrkesetikk og holdninger.....	10
4.6. Service og kvalitet	11
4.7. HMS.....	11
4.8. Risikovurdering	13
4.9. Fysiske, manuelle og administrative tiltak.....	14
4.10. Beredskapsplaner.....	15
4.11. Rapportlære	15
4.12. Samarbeid med offentlige myndigheter.....	16
4.13. Førstehjelp	17
4.14. Alkohol, medikamenter og narkotika	18
4.15. Brannvern.....	19
4.16. Juss	20
5. Praktisk grunnkurs	22
5.1. Læringskrav vekterutdanning - praksis.....	22
5.2. Kommunikasjon og konflikthåndtering.....	23
5.3. Strafferett og straffeprosess.....	23
5.4. Service og kvalitet	23
5.5. HMS.....	23
5.6. Rapportlære	23
5.7. Risikovurdering	24

5.8. Fysiske, manuelle og administrative tiltak.....	24
5.9. Beredskapsplaner.....	24
5.10. Førstehjelp	24
5.11. Brannvern.....	24
6. Regodkjenning	25
6.1. Organisering og arbeidsmåter	25
6.2. Gjennomføring.....	26

1. Nasjonal grunnutdanning for vektere

1.1. Formål

Grunnutdanningen skal legge grunnlag for yrkesutøvelse som vekter. Formålet med utdannelsen er å ivareta rettsikkerheten for dem som kommer i kontakt med vektere og sikre god kvalitet på vakttjenestene. Et formål med utdannelsen er også at vekteren skal kunne ivareta egen sikkerhet.

Vektere utfører mange ulike oppgaver og opplæringen skal dekke relevante fagområder og utfordringer vektere kan møte i arbeidet. Utdannelsen skal gi vekteren kompetanse som kan forebygge uønskede hendelser som uhell, ulykker og kriminelle handlinger eller redusere konsekvensene av disse. Opplæringen skal legge grunnlag for å utvikle kompetanse om risikovurderinger, sikkerhetstiltak, beredskapsarbeid og konflikthåndtering, samt fremme kompetanse om etikk og regelverk og helse, miljø og sikkerhet.

Grunnutdanningen for vektere er på 157 timer, herunder teoretisk grunnkurs på 112 timer, hvorav minimum 65 timer skal gjennomføres som klasseromsundervisning. De resterende 47 timer teori kan gjennomføres som e-læring, klasseromsundervisning eller en kombinasjon av disse. Praktisk grunnkurs består av 45 timer. I tillegg kommer 6 timer eksamen.

Kursplan for utdanningen er fastsatt av Politidirektoratet den 30.03.2017. Kursplanen ligger på politiet.no.

1.2. Teoretisk grunnkurs - oversikt

Teori	
Fag	Timer
Introduksjon til vekteryrket og sikkerhetsbransjen	1
Kommunikasjon og konflikthåndtering	17
Kulturforståelse og mangfold	3
Yrkesetikk og holdninger	3
Service og kvalitet	3
HMS	10
Risikovurdering	8
Fysiske, manuelle og administrative tiltak	9
Beredskapsplaner	3
Rapportlære	2
Samarbeid med offentlige myndigheter	2
Førstehjelp	12
Alkohol, medikamenter og narkotika	10
Brannvern	9
Juss	20
SUM	112

1.3. Praktisk grunnkurs - oversikt

Praksis	
Fag	Timer
Kommunikasjon og konflikthåndtering	6
Strafferett og straffeprosess	4
Service og kvalitet	4
HMS	5
Rapportlære	5
Risikovurdering	7
Fysiske, manuelle og administrative tiltak	3
Beredskapsplaner	3
Førstehjelp	2
Brannvern	6
SUM	45

2. Krav til foretak, instruktører og deltakere

2.1. Godkjenning av foretak

Foretak som skal drive opplæring i vakttenester må godkjenning for å drive opplæringsvirksomhet og inneha tillatelse fra politiet, jf. vaktvirksomhetsloven § 2 første ledd bokstav f), jf. § 3 og § 5.

2.2. Krav til instruktører

Instruktørene må være tilknyttet en godkjent kursinstitusjon i vekterfaget, ha god faglig forståelse for vekterfaget og inneha instruktørkompetanse.

Vaktvirksomhetsforskriften § 18 lyder:

"Instruktører i vekterfag skal ha instruktør opplæring og oppdatert faglig kompetanse, ha fagbrev som vekter fra videregående skole eller minst fire års relevant erfaring som vekter og være ansatt som vekter eller instruktør i virksomhet med tillatelse etter vaktvirksomhetsloven. Instruktører i brannvern, førstehjelp, internasjonale menneskerettigheter, internasjonal humanitær rett, strafferett, straffeprosess og bruk av makt og maktmidler skal ha oppdatert faglig kompetanse, relevant erfaring og fortsatt tilknytning til fagfeltet.

Praksisinstruktører skal ha minst fire års relevant erfaring som vekter og være ansatt som vekter eller instruktør i virksomhet med tillatelse etter vaktvirksomhetsloven."

2.3. Krav til deltakere

Det er en forutsetning for deltagelse på opplæring i vakttenester at vedkommende har tilfredsstillende vandel for ansettelse som vekter, jf. vaktvirksomhetsloven § 8.

3. Krav til vekterutdanning

Vaktvirksomhetsloven § 9 gir bestemmelser om krav til vekterutdanning. Den som skal utføre ansvarlig vaktteneste må ha gjennomført godkjent utdanning for vektere. Slik utdanning skal bestå av:

- a) en teoretisk del gjennomført før ansettelse,
- b) praksisopplæring i vaktteneste, herunder objektopplæring,
- c) oppsummerende teorikurs og avsluttende eksamen,
- d) eventuell tilleggsutdanning for utførelse av spesialtjeneste og
- e) bestått regodkjenning hvert 4 år.

3.1. Litteratur og pensum

Pensum vil fremgå av "grunnbok for vektere" og boken "juss for vektere".

4. Teoretisk grunnkurs

Regler om innholdet i teoretisk grunnkurs for vektere er angitt i vaktvirksomhetsforskriften § 8 annet ledd som lyder:

"Kurset skal omfatte introduksjon til vokterbransjen, relevant regelverk, herunder internasjonale menneskerettigheter og internasjonal humanitær rett, holdninger og etikk, konflikthåndtering, rapportering, førstehjelp, brannvern, HMS, egensikkerhet og risikoanalyse på generelt nivå og på tekniske sikringsanlegg. Kurset kan gjennomføres som fulltids- eller deltidsopplæring, og skal være innledet i samsvar med læreplan før praksisopplæring kan starte."

4.1. Læringskrav vokterutdanning - teori

Mål for opplæringen er at kandidatene skal:

- Bruke og opptre i samsvar med relevant regelverk, herunder de internasjonale menneskerettighetene og internasjonal humanitær rett, og etiske normer i utøvelse av sikkerhetsarbeidet
- Vurdere konfliktrisiko i ulike situasjoner og foreslå tiltak for å forebygge og håndtere konfliktsituasjoner
- Gjøre rede for faktorer som påvirker samhandling mellom mennesker med ulik kulturell bakgrunn
- Gjøre rede for vokterens rolle i samhandlingen mellom offentlige myndigheter og sikkerhetsbransjen
- Utføre livreddende førstehjelp og forestå nødvendig varsling av helsetjenesten
- Gjøre rede for forebyggende brannvernarbeid i henhold til brannvernlovgivningen knyttet til vekternes arbeidsoppgaver og arbeidsprosesser og kunne lage og følge en branninstruks
- Bruke IKT-redskaper i samsvar med krav til sikkerhet og i overensstemmelse med lov om personopplysninger
- Gjøre rede for innholdet i risikoanalyser knyttet til vekternes arbeidsoppgaver og arbeidsprosesser og foreslå tiltaksplaner med fysiske, manuelle og administrative tiltak for å redusere risiko
- Gjøre rede for innhold i beredskapsplaner for virksomheter og handle i henhold til disse
- Ha kunnskap om symptomer på påvirkning av alkohol, sentralstimulerende midler og narkotika
- Ha kunnskap om hvordan man kan kommunisere med og håndtere påvirkede personer
- Gjøre rede for gjeldende HMS-regelverk og kunne iverksette nødvendige tiltak knyttet til vokterens arbeidsoppgaver og arbeidsprosesser
- Gjøre rede for vaktvirksomhetsbransjens arbeidsområder, tjenester og produkter og vurdere disse med utgangspunkt i samfunnets sikkerhetsbehov
- Skrive tjenesterapporter om observasjoner og hendelser
- Vurdere egenrisiko og iverksette egnede tiltak
- Gjøre rede for hvordan en selv kan påvirke kvaliteten på et serviceprodukt

4.2. Introduksjon til vekteryket og sikkerhetsbransjen

1 time

Tema	Innhold
Innledning	Historie: Sikkerhetsbransjens omfang og utvikling i Norge og Europa. - Vaktfunksjonens opprinnelse, behovet for sikkerhet og trygget som

	<p>grunnleggende for mennesket</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utviklingen av vaktfunksjonen i Norge - Fra Magnus Lagabøtes bylover via opprettelsen av det første private vaktelskap til større regulering og krav i dagens bransje
Vekterens rolle	<p>Observere, kontrollere, rapportere</p> <p>Beskytte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mennesker, liv og helse - Privat eller offentlig eiendom - Miljø, kulturelle verdier og interesser <p>Vekteren som manuelt sikkerhetstiltak</p> <p>Fremtiden: Vekter og teknologi</p>
Vektertjenester	Ulike typer tjenester som utføres av vektere.
Forventninger til vekteren	<p>Hvem har forventninger til vekteren?</p> <p>Hvordan forventes det at en vekter skal være?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kunnskaper - Innstilling og holdning - Ærlighet <p>Forventningenes bidrag til regulering gjennom lov og krav til vaktelskapene</p> <p>Hva velger kundene vaktelskap på grunnlag av?</p> <p>Uniformens betydning for oppfatninger rundt vekterykket</p>

4.3. Kommunikasjon og konflikthåndtering

17 timer

Tema	Innhold
Innledning	<p>Konfliktrisiko knyttes opp mot risikoanalysen.</p> <p>Konflikthåndtering og kundens trygghetsfølelse</p> <p>Hva er en god konfliktløser? Konflikthåndtering og egensikkerhet</p>
Vurdere konfliktrisiko i ulike situasjoner	<p>Konfliktnivåer</p> <p>Tegn på aggresjon</p> <p>Viktigheten ved å oppfatte, ligge i forkant av potensiell negativ utvikling</p> <p>Risikofaktorer som øker aggressiv/voldelig atferd</p>
Rus – påvirkning av adferd	<p>Alkohol og rusmidler som aggresjonsfremdrivende faktor</p> <p>Spesielle forhåndsregler ved konflikthåndtering og rus</p>

	<p>Ulike typer narkotika: sentralstimulerende og beroligende. Rusmidler og aggressiv/voldelig/uforutsigbar atferd.</p> <p>Tegn og symptomer på bruk av ulike typer rusmidler. Typisk handlingsmønster.</p>
Psykisk lidelse – påvirkning av adferd	<p>Psykiske lidelser som risikofaktor for voldsutøvelse</p> <p>Psykose</p> <p>Vrangforestillinger</p> <p>Hørselshallusinasjoner</p> <p>Tegn og symptomer på psykiske lidelser og risikofaktorer forbundet med disse</p>
Kommunikasjon	<p>Hva er kommunikasjon?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verbal og nonverbal - Avsender, budskap, mottaker - Forståelse <p>Vekterens ansvar for positiv dialog</p> <ul style="list-style-type: none"> - Holdninger - Fordommer - Generalisering
Kroppsspråk	<p>Betydningen av kroppsspråk i kommunikasjon</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvordan oppfattes kroppsspråket ditt? - Hvordan kan kroppsspråk brukes aktivt i konflikthåndtering? - Hva slags kroppsspråk tyder på aggresjon?
Empati	<p>Empatiens betydning i en konfliktsituasjon</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sette deg inn i den andres ståsted
Håndtere konfliktsituasjoner	<p>Hvordan håndtere konfliktsituasjoner?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forberedelser - Opptreden i konfliktsituasjon - Forhold etter konflikten
Hvordan påvirker egen adferd konflikter	<p>Vekterens holdninger og kommunikasjon</p> <p>Skjema, stereotypier, attribusjon</p> <p>Hvordan bryte et mønster</p> <p>Vekterens verdier</p> <p>Vekterens fremtoning (uniformens utseende, hvordan bæres uniformen)</p>
Stress og stressmestring	<p>Hva er stress? Alarmerende reaksjon i kroppen når vi opplever fare.</p> <p>Fight, flight eller freeze</p> <p>Symptomer på stress hos deg selv og andre</p> <p>Kortsiktige og langvarige konsekvenser</p> <p>Hvordan redusere stressnivået?</p> <p>Mestringsstrategier</p> <p>Stressforebygging</p>

Kollegastøtte	Viktigheten av å oppfatte og reagere på både egne og andres tegn og symptomer Forebyggende arbeid

4.4. Kulturforståelse og mangfold

3 timer

Tema	Innhold
Innføring i forskjellige religiøse grupperinger	Hva er normalitet og hva skaper identitet? Gjennomgang av de største religiøse og etniske grupperingene i Norge.
Utfordringer ved tverrkulturell kommunikasjon og samhandling	Diskutere betydningen av ordene fordommer, diskriminering, etnisitet, kultur, nasjonalitet, identitet og krysskulturell kommunikasjon Hva slags situasjoner kan vi komme borti i der kultur/religion utgjør en utfordring? - Hvordan håndtere situasjonene? Faren ved filtrering/profiltenkning
Løsninger innen krysskulturell kommunikasjon	Metodisk relativisme - Hvordan vi med metodisk relativisme kan oppnå ønskede resultater i møte med mennesker som har en annen kulturell bakgrunn enn oss selv. Vekterens holdninger - Hva slags holdninger til andre mennesker kreves for å være vekter? Samhandling med ulike kulturer krever forståelse og respekt. Multikulturell kommunikasjon bygger på respekt, toleranse, et godt menneskesyn.

4.5. Yrkesetikk og holdninger

3 timer

Tema	Innhold
Innledning	Definisjon av «etikk» og «moral». Forventede holdninger til deg som arbeider i bransjen. Ansvar for egne handlinger, dvs. egen adferd i møte med kunder, publikum, kollegaer og ledelsen. Handlinger må være forankret i avtaler og instruksjoner.
Ærlighet	Hva betyr begrepet ærlighet for deg som ansatt i vaktbransjen? Ærlig: hederlig/ oppriktig Situasjonsbetinget ærlighet Troverdilig: å være verdig til tillit, kunne sees på som pålitelig og stø

	Lojalitet: til å stole på, trofast, pliktoppfyllende
0 – grensen	Vi må til enhver tid være klar over hvilke strenge krav sikkerhetselskapene må sette til vekteren. Tillit står helt sentralt. Korrupsjon
Bakgrunn for handling	Hva skal alltid ligge til grunn for våre handlinger? - Menneskerettighetene - Norsk lov
Holdninger	Holdninger til andre mennesker. Hva er holdninger? Hvor kommer holdningene våre fra? Hvordan kan holdninger påvirkes? - Identitet, perspektiv, diskriminering, etnisitet, fordommer, fremmedfrykt, integrering, inkludering, rasisme - Kultur: Verdier og normer som er rådende hos en viss gruppe mennesker, i en organisasjon, en etat eller lignende

4.6. Service og kvalitet

3 timer

Tema	Innhold
Vekterens fremtoning	Våre kunders og publikums forventninger til vekteren i uniform Hvordan fremstår du som vekter? - Opptreden i uniform. Hva slags signaler sender man? Hva ser publikum? - Korrekt uniformering og bruk. - Sosiale medier: Hva er akseptabelt og ikke.
Service	Hvordan defineres? Gi betjening og hjelp. Gi kunden tilfredshet og behag. Servicemedarbeideren – «servicehelten» fra førsteinntrykk til varig opplevelse av kundefornøydhets. Service i kundens perspektiv – «periferi og kjerneservice» i tjenesten. Tilbakemeldinger – hvordan tar vi imot? Innstilling og feilretting.
Kvalitet	Definisjon: «Når egenskapen til et produkt eller tjeneste oppleves». Hvilke egenskaper skal vurderes og hva skal disse egenskapene vurderes i forhold til? Kundens krav og forventninger. Forbedring mot kvalitetsmål, hva skal det bygges videre på? Utvikling mot ambisjonen om å forbedre tjenesteleveransen. Sammenheng tjeneste og kontrakt Kvalitet forbundet med fravær av avvik. Avviksbehandling.

4.7. HMS

10 timer

Tema	Innhold
Innledning	<p>Arbeidsrettslige prinsipper</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forholdet mellom lover, forskrifter og avtaler - Partene i arbeidslivet. Hvem er partene for vokterbransjen? - Hva er regulert hvor? Lov, overenskomst <p>Arbeidsmiljølovens formål, omfang og definisjoner. §§ 1-1, 1-2, 1-8 og 1-9.</p>
Arbeidsgiver og arbeidstakers plikter	<p>AML kapittel 2</p> <p>§ 2-1: Arbeidsgivers overordnede ansvar for overholdelse av loven</p> <p>§ 2-3: Arbeidstakers medvirkningsplikt og plikt for egen og kollegaers arbeidsmiljø og sikkerhet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Plikt til å følge sikkerhetsrutiner, bruke verneutstyr - Plikt til å ivareta egen sikkerhet - Plikt til å melde fra om forhold som kan medføre fare for liv og helse. <p>§§ 2-4 og 2-5: Varsling om kritikkverdige forhold. Vern mot gjengivelse ved varsling.</p>
Virkemidler i HMS	<p>AML kapittel 3</p> <p>§ 3-1: Systematisk HMS-arbeid. Samarbeid med ansattes representanter ved utarbeidelse av planer og systemer. Oversikt, risikovurderinger, vurderinger underveis.</p> <p>Forskrift om systematisk helse, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)</p> <p>Forskrift om ledelse og medvirkning</p>
Krav til arbeidsplassen	<p>AML kapittel 4</p> <p>§ 4-1: Generelle krav, fullt forsvarlig arbeidsmiljø, forebygging. Risiko ved alenearbeid</p> <p>§ 4-2: Tilrettelegging, medvirkning og utvikling</p> <p>§§ 4-3 og 4-4: Krav til psykososialt og fysisk arbeidsmiljø. Krav til kommunikasjon og om vold og trusler.</p>
Verneombud	<p>AML kapittel 6</p> <ul style="list-style-type: none"> - Plikt til å velge verneombud - Verneombudets oppgaver - Rett til opplæring - Stansingsretten <p>Tillitsvalgsbegrepet. Skille mellom tillitsvalgt og verneombud. Verneombud etter loven, tillitsvalgt etter avtaleverk. Avklaring av roller.</p>
Arbeidsmiljøutvalg	<p>AML kapittel 7</p> <ul style="list-style-type: none"> - Plikt til å opprette AMU - Valgregler - AMUs oppgaver <p>Saksgang ved vernesaker: ledelse-verneombud-AMU</p>

Kontrolltiltak	<p>AML kapittel 9</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vilkår for kontrolltiltak: Drøfting før iverksettelse - Lov om personopplysninger: Vilkår, definisjoner, krav til behandling av personopplysninger - Vekterens rolle som både kontrollert og kontrollør
Arbeidstid	<p>AML kapittel 10</p> <ul style="list-style-type: none"> - Definisjoner - Krav til arbeidstidsordninger (forsvarlighet, helseaspekt) - Krav om arbeidsplan - Almennelig arbeidstid (forskjell mellom lov og avtale) - Gjennomsnittsberegning av arbeidstid (krav om avtale mellom tillitsvalgt og leder for hver ordning) - Pauser - Daglig og ukentlig arbeidsfri - Overtid - Arbeid på søndager - Nattarbeid (helseaspektet)

4.8. Risikovurdering

8 timer

Tema	Innhold
Innledning	<p>Hva er risiko?</p> <p>Hva er risikovurdering? Risikovurdering som metode for å identifisere og fastsette om en verdi er godt nok beskyttet mot uønskede hendelser og trusler.</p> <p>Krav til gjennomføring av risikovurdering. Virksomhetens ansvar for å gjennomføre jevnlig risikovurderinger og fastsette nivå av risiko.</p> <p>Risikovurdering på flere nivåer: Leders risikovurdering av oppdrag, vektors risikovurdering i hverdagen</p>
Verdivurdering	Hvilke verdier skal beskyttes? Hva er konsekvensene ved bortfall?
Trusselvurdering	Kartlegging av uønskede hendelser/ trusler som kan påvirke verdien negativt
Sikkerhetstiltak	Beskrivelse av sikkerhetstiltak etablert for å beskytte verdien
Sårbarhet	I hvilken grad kan de etablerte sikkerhetstiltakene beskytte verdien mot trusselen?
Risiko	Beskrivelse av risiko
Forslag til forbedringstiltak	Hvilke sikkerhetstiltak kan iverksettes for å unngå/ begrense skade
Risikovurderingens gyldighetstid	Sikkerhetsarbeidet som en kontinuerlig prosess

4.9. Fysiske, manuelle og administrative tiltak

9 timer

Tema	Innhold
Innledning	Sikkerhetstiltakenes sammenheng med risikovurderingen
Sikringsprinsipper	Begrepene periferisikring, skallsikring, romsikring og objektsikring. De ulike prinsippenes plass i den totale sikringsløsningen.
Fysiske tiltak	Innføring i hva enhetene gjør i et sikringskonsept <ul style="list-style-type: none"> - Gjerder - Porter - Dører - Låser - Vinduer - Tak - Gulv
Innbruddsalarm	Oppbygging av alarmanlegg, enhetene i alarmanlegget. <ul style="list-style-type: none"> - Sentralenhet - Kabel - Sirene - Alarmorgan - Forskjellige detektortyper Sabotasjesikring, batteribackup og tåkesikring
Tekniske alarmer	Vanndetektor, temperaturdetektor, heisalarm, rans/overfallsalarm
Alarmoverføring	Alarmoverføring: telenett, GSM, internett, kabel, trådløst Polling (overvåket linje) Alarmstasjon, lokal varsling, direkte til kunden
Adgangskontroll (AAK)	Oppbygning av AAK Hvem går hvor, når? <ul style="list-style-type: none"> - Soneinndeling - Tidsbegrensning Adgangskontroll contra nøkler
Kameraovervåkings-system	Forskjellige kameraer, opptak og lagringsenhet
Personvern	Datatilsynets krav ved bruk av kameraovervåkning Personopplysningsloven med tilhørende forskrift
Manuelle tiltak: Ulike vaktjenester	Gjennomgang av ulike vektertjenester (Stasjonære, mobile, utrykningstjeneste, ordensvakt, kontrolltjenester, verditransport, flyplass, ledsagertjeneste, hundetjeneste, resepsjonstjenester, alarmstasjon)
Vekterens tekniske hjelpemidler	Kort gjennomgang av vekterens tekniske hjelpemidler presenteres sammen med respektiv vektertjeneste. Telefon og samband med tilbehør, lommelykt, metalldetektor, røntgenmaskin,

	PDA/nettbrett, SQS koffert
Administrative tiltak: Instrukser, rutiner og organisering	Etterlevelseskrav som er gjeldende for området beskrevet.

4.10. Beredskapsplaner

3 timer

Tema	Innhold
Innledning	Sammenheng beredskap og risiko. Beredskap som håndtering av restrisiko. Hva er beredskap? Beredskap for kritiske hendelser Hva er en kritisk hendelse? Beredskapsorganisasjonen må være forberedt på å kunne håndtere kritiske hendelser som kan medføre skade eller tap
Beredskapsplan	Hva er en beredskapsplan? Innhold i beredskapsplanen: Hvem som er ansvarlige ved ulike hendelser Lokaler og utstyr som trengs for å løse oppgaven Varslingsplan, slik at beredskapsorganisasjonen raskt blir varslet
Varslingsplan	Innhold: Hvem skal varsle Hvem som skal varsles Hvordan varslingen skal skje
Beredskapsorganisasjonen	Vekterens rolle i beredskapen Beredskapsorganisasjonens tre nivåer (1., 2., og 3.linje) og deres oppgaver 1. linje: Møter den uønskede hendelsen først. Praktisk arbeid, Evakueringsberedskap 2. linje: Lederpersoner fra virksomheten med en definert beredskapsleder: Setter i gang ekstra ressurser 3. linje: Strategisk ledelse
Internkontroll og øvelser	Viktigheten av systematisk internkontroll for alt personell og beredskapsutstyr. Oppdatert planverk Tilgjengelig og funksjonelt utstyr Oppdatert kunnskap hos beredskapspersonell

4.11. Rapportlære

2 timer

Tema	Innhold
Hva utgjør	Formålet med en rapport. Hva brukes rapportdata til?

en god rapport?	<p>Betydningen av språk i rapportering. Hva er godt rapportspråk?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Naturlig og lettfattelig, korte enkle setninger - Objektivt skrevet - Nøyaktig <p>Struktur i en rapport</p> <p>Detaljeringsgrad</p>
Egenrapport	<p>Innhold i egenrapport:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Innledning: Hva vekteren jobber med, og fra hvor og når han startet sitt arbeid - Hendelse: Detaljerte opplysninger i kronologisk rekkefølge vedrørende hendelsen - Avslutning: Hva vekteren gjør etter at hendelsen er ferdig utført <p>Hva må rapporteres?</p>
Andre typer rapporteringer	<p>Ulike typer rapporteringer brukes til forskjellige formål. Noen typer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vaktjournal, utrykning, observasjon, kontroll, muntlig etc. - Signalementsskjema - Avviksrapporter <p>Når brukes de ulike rapporteringsformene?</p> <p>Anmeldelse: Standard skjema fra «Samhandlingsveileder mellom politiet og sikkerhetsbransjen».</p>
El-rapport	<p>Elektroniske rapporteringsverktøy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - PDA - Nettbrett - Strekkode-/QR-kodebaserte rapporteringssystemer - Skriftlig rapport på ulike plattformer - Utrykningsrapport, standardisert matrise
Personopplysninger	<p>Personopplysningsloven:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hva slags informasjon sikkerhetsbransjen kan innhente - Hvordan informasjonen skal behandles/lagres

4.12. Samarbeid med offentlige myndigheter

2 timer

Tema	Innhold
Innledning	Sikkerhetsbransjens viktigste samarbeidspartnere og oppdragsgivere
Politiets rolle og ansvar i samfunnet	<p>Politiets mandat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Politiet som statens håndhever av lov og orden i Norge - Politiloven
Vekterens	Vekterens mandat

rolle i samfunnet	<ul style="list-style-type: none"> - Lov om Vaktvirksomhet med forskrifter - Begrensninger i vekterrollen, spesielt tilknyttet offentlig sted <p>Vekteren som førsteinnsats ved akutte hendelser</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ledelse - Førstehjelp, sikre liv og helse - Forebygging av ytterligere skade - Åsteds/sporsikring: Bidra til sikring av spor og vitner, hindre ødeleggelse - Ivareta kundens interesser og sikkerhet <p>Innføring i veileder for samarbeid mellom politiet og sikkerhetsbransjen</p>
Begrenset politimyndighet	<p>Begrenset politimyndighet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hva er? - Hvem kan få? I hvilke tilfeller?
Kommunikasjon med alarmsentral, AMK, Politiet og Brannvesenet	<p>Hvordan kommunisere?</p> <p>Hva skal informasjon inneholde?</p> <p>Når må man ta direkte kontakt med nødetatene?</p>

4.13. Førstehjelp

12 timer

Tema	Innhold
Egne reaksjoner	<p>Først på et skadested,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fysiske og psykiske reaksjoner (hos deg som førstehjelper)
Varsling 113, eller egen fagsentral	<p>Hva meldes til 113 sentralen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gjennomgang av startsidene i Norsk indeks for medisinsk nødhjelp (brukes av AMK sentralene)
Først på skadested	<p>Egensikkerhet</p> <p>ABCDE/ klinisk blick</p>
Bevisstløshet	<p>Vurdering av bevissthetstap</p> <p>Tiltak ved bevisstløshet</p>
Livløshet	<p>Vurdering ved livløshet</p> <p>Tiltak ved livløshet (Basal hjerte-lungeredning)</p> <p>Tiltak ved livløshet (Bruk av hjertestarter)</p>
Blødninger	<p>Vurdering av blødning (kjenne til kompensasjonsmekanismer)</p> <p>Tiltak ved blødninger</p>
Sykdommer	<p>Sykdommer i hjerte eller hjerne</p> <p>Symptomer</p> <p>Tiltak ved akutt sykdom</p>
Sykdommer	<p>Diabetes, astma og epilepsi</p> <p>Symptomer</p> <p>Tiltak ved akutte tilfeller</p>
Bruddskader	<p>Kjenne til alvorlige og enkle bruddskader</p> <p>Aktuelle tiltak ved bruddskader</p>

Brannskader	Kjenne til ulike former for brann- og el.skade Tiltak ved brann og el. skade
Emosjonell førstehjelp	Hva innebærer emosjonelle tiltak i forbindelse med alvorlige hendelser Kjenne lokale prosedyrer og hvor man kan henvende seg for ytterligere bistand
Rus	Kjenne ulike former for rus og overdose problematikk Kunne iverksette tiltak

4.14. Alkohol, medikamenter og narkotika

10 timer

Alkohol - 3 timer

Tema	Innhold
Innledning	- Alkohollovens bevilningssystem
Kommunens rolle	- Bevillingsmyndighet og kontrollmyndighet
Skjenkekontroll	- Krav til kontrollører - Krav til kontroll - Dokumentasjon av overtredelser
Sentrale roller	- Bevillingshaver - Styrer og stedfortreder
Inndragning	- Prikketildelingssystemet
Internkontroll	- Rutiner for å sikre at skjenkebevillingen utøves forsvarlig og i henhold til gjeldende regelverk - Alders- og legitimasjonskontroll
Samarbeid	- Samarbeid mellom kommune, politi og skjenkesteder
Alkoholloven	- Alkohollovens alderskrav: Alderskrav til den som blir skjenket og den som skjenker <ul style="list-style-type: none"> - Forbud mot skjenking til person som er under 18 år, jf. alkoholloven § 1-5, annet ledd - Forbud mot skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 til person på 18 eller 19 år, jf. alkoholloven § 1-5, første ledd - Alderskravet til den som skjenker alkoholholdig drikk, jf. alkoholloven § 1-5, tredje ledd. - Åpenbart påvirket: Definisjonen av åpenbart påvirket og hvilke rusmidler forbudet gjelder <ul style="list-style-type: none"> - Forbud mot skjenking til person som er eller må antas å bli åpenbart påvirket av rusmidler, jf. alkoholloven § 8 -11 og alkoholforskriften § 4-2, første ledd - Forbud mot at personer som er åpenbart påvirket av rusmidler skal gis adgang eller oppholde seg på et skjenkested - Bevillingshavers aktivitetsplikt - Bevillingshavers bistandsplikt jf. alkoholforskriften § 4-1, annet ledd <ul style="list-style-type: none"> - Bevillingshavers bistandsplikt og den alminnelige borgerlige hjelpeplikten - Andre krav til bevillingshavers utøvelse;

	<ul style="list-style-type: none"> - Kav om forsvarlig drift jf. alkoholoven § 4-7 - Forbud mot hindring av kontroll jf. alkoholoven § 1-9. - Skjenketider jf. alkoholoven § 4-4 - Forbud mot diskriminering og narkotikaomsetning jf. alkoholoven § 1-8, annet ledd - Forbud mot konsum av medbrakt alkoholholdig drikk, jf. alkoholforskriften § 4-4 - Forbud mot å medta alkohol ut av lokalet alkoholforskriften § 4-4
--	--

Medikamenter og narkotika - 7 timer

Tema	Innhold
Alkohol og Narkotika, med spesielt vekt på Benzodiazepiner, Cannabis og Sentralstimulerende stoffer	<ul style="list-style-type: none"> • Gjennomgang av sentralt lovverk • Herunder legemiddellov med tilhørende forskrifter, narkotikalist, samt annet relevant regelverk • Kan de selv gjøre noe med vekteryrkets status? Yrkes stolthet. • Vekterens rolle som forebygger. (Tydelig nykter voksen rollemodell) • Hvilke stoffer kan vekterne forventes å møte oftest? Dagsaktuell statistikk. Hvem er kunden der de arbeider? • Vekterne skal etter endt undervisning kunne foreta risikovurdering i forhold til egen og publikums sikkerhet. • Fokus på alkohol, benzodiazepiner, cannabis og sentralstimulerende stoffer og kombinasjonseffekter når nevnte stoffer brukes sammen . • Hvordan oppfører personer seg som oftest under påvirkning av nevnte stoffer– hva kan man forvente? • Hvordan håndtere ruspåvirkede personer? • Hvordan bør vekteren forholde seg? • Hvilken risiko innebærer dette? • Hvilke forholdsregler bør vekteren ta? (smittefare/forgiftningsfare etc.) • Kan en vokter ta fra en person illegale rusmidler? • Skal vekteren anmelde personen? • Når skal politiet kontaktes? • Når skal helsevesenet tilkalles? • Håndtering av eventuelle beslag

4.15. Brannvern

9 timer

Tema	Innhold
Brannteori	Brann som fenomen

	<ul style="list-style-type: none"> - Brannutvikling - Påvirkende faktorer - Brannspredning - Brannrøyk og brannspredning
Brannårsaker/ konsekvenser	<p>Generell brann statistikk branner</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eksempler fra næringslivet <p>Fenomenet påsatt brann</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ryddighet og avfallshåndtering <p>Konsekvenser av brann</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tap av liv og materielle verdier - Omdømme og driftsstans
Påvirkende tiltak for rømning og redning	<p>Forskrift om brannforebygging §§ 4,5,9 og 10</p> <p>Tiltak som påvirker rømning og redning</p> <ul style="list-style-type: none"> - Manuelle slökkemidler - Forskjellige typer stasjonære slokkeanlegg - Automatiske brannvarslingsanlegg - Ledesystemer
Forebyggende brannvern	<p>Forståelse av sammenhengen mellom aktive og passive sikringstiltak</p> <p>Forskrift om brannforebygging §§ 11-13</p> <p>Forebyggende brannvern</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forståelse av risikoanalyse som hjelpemiddel i et systematisk brannsikkerhetsarbeid - Rutiner og instruksjoner - Opplæring og øvelser - Brannvernrunder <p>Organisering av brannvernarbeidet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brannvernorganisasjon med brannvernansvarlig - Ansvar, oppgaver og myndighet
Branninstruksjoner	<p>Tolking og forståelse av eksisterende instruksjoner</p> <ul style="list-style-type: none"> - Avdekke feil og mangler, informere om avvik

4.16. Juss

20 timer

Tema	Innhold
Rammene for vaktvirksomhet	<p>Sentrale bestemmelser i vaktvirksomhetsloven, vaktvirksomhetsforskriften og politilovens § 26</p> <p>Begrensninger og krav som følger av selve tillatelsen til å drive vaktvirksomhet</p>
Menneskerettigheter	<ul style="list-style-type: none"> • Hva menneskerettigheter er og hvilken betydning de har i norsk rett • De mest relevante menneskerettighetene: <ul style="list-style-type: none"> ○ Retten til liv (med unntakene) jf. EMK art. 2 ○ Forbud mot tortur jf. EMK art. 3 ○ Retten til frihet og sikkerhet jf. EMK art. 5 ○ Uskyldspresumsjonen jf. EMK art. 6 ○ Frihet til å gi uttrykk for sitt livssyn jf. EMK art. 9 ○ Ytringsfrihet jf. EMK art. 10 ○ Forsamlingsfrihet jf. EMK art. 11

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Forbud mot diskriminering på bakgrunn av kjønn, rase, farge, språk, religion, politisk oppfatning, nasjonalitet, legning jf. EMK art. 14 • Hvordan disse menneskerettighetene også fremgår av norsk rett (grunnlov, straffelov, diskrimineringslov etc.) • Konsekvenser for en vokter som bryter menneskerettighetene? Kan ikke dømmes for brudd på EMK, men for brudd på straffelov, diskrimineringslovene etc. som har inkorporert menneskerettighetene i norsk rett.
Humanitærrett (krigens folkerett)	<ul style="list-style-type: none"> • Forskjellen på jus ad bellum og jus in bello • Hovedtrekkene i hva humanitærretten regulerer (beskyttelse av personer/objekter, herunder begrensninger mht. hvilke midler og metoder som kan benyttes av de stridende) • Hvor og når gjelder humanitærretten? • Grunnleggende prinsipper: <ul style="list-style-type: none"> ○ Distinksjon ○ Militære nødvendighet ○ Humanitet ○ Proporsjonalitet • Personer som er lovlige mål og hvem som er beskyttet mot angrep, herunder grensene for – og konsekvensene av – å delta direkte i fiendtlighetene som sivil. • Objekter som er lovlige mål og hvilke som er beskyttet • Vokterens status i væpnet konflikt (hva kan vokteren gjøre og hva kan han/hun ikke gjøre mht. spørsmålet om direkte deltakelse i fiendtlighetene).
Grunnlaget for vekteres myndighet og utøvelse av vektertjeneste	<p>Formelle krav til vektere Grunneiers eierrådighet Nødverge og nødrett Lovverk knyttet til diskriminering og krav likebehandling Sentrale bestemmelser i straffeloven Sentrale bestemmelser i straffeprosessloven Betydningen og rekkevidden av samtykke fra borgerne Selvtekt Tilbakeholdsrett</p>

5. Praktisk grunnkurs

5.1. Læringskrav vekterutdanning - praksis

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:

- Vurdere risiko knyttet til vekternes arbeidsoppgaver og arbeidsprosesser i samsvar med gjeldende regelverk og vurdere ulike sikkerhetstiltak som kan redusere risiko
- Håndtere ulike hendelser i henhold til beredskapsplaner
- Utføre livreddende og emosjonell førstehjelp
- Veilede kollegaer og informere kunder om virksomhetens krav til etikk og publikumsvennlig atferd
- Utføre vektertjenester i samsvar med gjeldende regelverk, instruksjoner og bransjens, kundens og publikums krav til leveranse og kvalitet, service og effektivitet
- Vurdere og gjennomføre tiltak for helse, miljø og sikkerhet
- Ta ansvar for arbeidet på et skadested inntil offentlig skadestedsleder kommer
- Utføre førstehjelp
- Utføre og vurdere oppgaver knyttet til brannvern i en virksomhet i samsvar med gjeldende regelverk og slukke mindre branntilløp
- Forebygge og håndtere konfliktsituasjoner i samsvar med gjeldende regelverk og bransjens etiske retningslinjer
- Betjene alarmanlegg, automatisk adgangskontrollanlegg og tv-overvåkingsanlegg i samsvar med gjeldende regelverk og instruksjoner
- Vurdere og iverksette sikkerhetstiltak knyttet til akutte trusler mot person og eiendom
- Bruke tilgjengelige tekniske og manuelle hjelpemidler knyttet til virksomhetens vektertjenester
- Utarbeide skriftlige rapporter om observasjoner og hendelser
- Registrere og dokumentere sikkerhetsrelatert avvik

Utdanningen er organisert som praksisopplæring i vaktvirksomhet og skal gjennomføres av godkjent praksisinstruktør. Praksisopplæringen utgjør minimum 45 klokke timer. Under praksisopplæringen kan eleven ikke utføre ansvarlig vaktteneste. I løpet av praksisopplæringen skal eleven ha fått prøvd og øvd seg på de oppgavene som fremgår av målkravene, under veiledning av en til enhver tid tilstedeværende godkjent praksisinstruktør. For at praksisopplæringen skal kunne anses å være under veiledning, kan det ikke være flere elever enn at eleven får prøvd seg på å utføre oppgavene.

Den praktiske opplæringen gjennomføres ved at eleven tas med på oppdrag sammen med praksisinstruktør. Opplæringen skal i størst mulig grad være relatert til temaene som gjennomgås i den teoretiske delen av opplæringen. Under utførelse av oppdragene skal det for eksempel gis veiledning i kommunikasjon, bruk av utstyr, tekniske installasjoner hos kundene, brannsikkerhetsforskrifter, rapportering og opptreden. Under praksisopplæringen vil fagområdene naturlig berøre hverandre og det er således ikke ønskelig at man rendyrker hvert fag under praksisopplæringen. Tvert imot er det ønskelig at instruktøren gjør vekteren bevisst at man kan være innom flere fag under løsningen av et oppdrag.

Opplæringen skal dokumenteres.

5.2. Kommunikasjon og konflikthåndtering

6 timer

Tema	Innhold
Kommunikasjon og konflikthåndtering	Håndtering av følgende situasjoner: <ul style="list-style-type: none">- Ustabile personer (bl.a. ruspåvirkede, stressede, psykisk ustabile, sinte)- Konfliktrisiko- Kroppsspråk (også eget) / kommunikasjon (også egen)- Gruppekonflikter contra personkonflikter- Stress og stressreaksjoner

5.3. Strafferett og straffeprosess

4 timer

Tema	Innhold
Strafferett og straffeprosess	Håndtering av følgende situasjoner: <ul style="list-style-type: none">- Pågripelser contra ulovlig frihetsberøvelse- Nødverge contra ulovlig maktbruk- Ransaking og beslag- Eiers råderett contra ulovlig diskriminering og eiers ulovlige uttalte vilkår

5.4. Service og kvalitet

4 timer

Tema	Innhold
Service og kvalitet	Uniformsreglement Det skal være fokus på service og kvalitet gjennom praksisopplæringen Instrukser

5.5. HMS

5 timer

Tema	Innhold
HMS	Risikoanalyse av egen sikkerhet i praktiserende tjeneste og lage tiltaksplan med forslag til gjennomføring. Bruke kommunikasjonsutstyr

5.6. Rapportlære

5 timer

Tema	Innhold
Rapportlære	Skrive og få vurdert minimum 4 forskjellige rapporter som dekker ulike hendelser i løpet av praksisopplæringen. Av disse må en omfatte maktbruk, en vitneobservasjon og en åstedsobservasjon.

5.7. Risikovurdering

7 timer

Tema	Innhold
Risiko- vurdering	Vurdere og lage risikoanalyser av vekternes arbeidsoppgaver og arbeidsprosesser

5.8. Fysiske, manuelle og administrative tiltak

3 timer

Tema	Innhold
Fysiske, manuelle og administrativ e tiltak	Lage tiltaksplan med begrunnelse på bakgrunn av gjennomført risikoanalyse

5.9. Beredskapsplaner

3 timer

Tema	Innhold
Beredskapspl aner	Les en beredskapsplan, håndter en iscenesatt hendelse og vurder om planen var tilfredsstillende for hendelsen

5.10. Førstehjelp

2 timer

Tema	Innhold
Førstehjelp	Opptreden på skadested

5.11. Brannvern

6 timer

Tema	Innhold
Brannvern	Planlegge og utføre egenkontroll i bedrift Slukking av branntilløp ved bruk av vannslange/ bruk av håndslukkerapparat

6. Regodkjenning

Regodkjenningsprøve for grunddelen skal avlegges og bestås innen fire år etter bestått eksamen eller regodkjenningsprøve. Den enkelte virksomhet skal bidra til at ansatte vektere til enhver tid har nødvendig utdanning og kunnskap til å utføre tildelte oppgaver på forsvarlig måte, jf. vaktvirksomhetsforskriften § 11.

Regodkjennings eksamen omfatter hele pensum til vekterutdanningen. Det er kun utvalgte fagområder som det tilbys undervisning i ved regodkjenning, men kandidaten er forventet å beherske hele vekterpensum. Eksamen har tilsvarende omfang som vekter eksamen grunnutdanning. Stryker man på regodkjenningseksamen og ikke består innenfor 4 års perioden, må kandidaten ta hele utdanningen på nytt. Det samme gjelder for regodkjenninger til tilleggsutdanninger, verditransport og ledsagertjeneste.

6.1. Organisering og arbeidsmåter

Utdanningen er organisert som klasseromsundervisning eller e-læring og selvstudium. Utdanningen skal gjennomføres ved godkjent opplæringsvirksomhet av godkjent instruktør. Modulen er estimert til 30 klokke timer. Det er obligatorisk deltakelse på klasseromsundervisningen.

Det er en forutsetning at vekterne er aktive og tar ansvar for egen læring. Med klasseromsundervisning menes alle former for undervisning i klasserom, herunder gruppearbeid, rollespill og caser.

Fagområde	Fag	Innhold	Teori Minimum
Samfunnsfaglige emner	Konflikthåndtering	- erfaringsbasert videreopplæring	6
Juss	Juss	- maktbruk - regeloppdatering	6
Vekterens arbeid og rolle	HMS Risikoanalyse Etikk	- faglig oppdatering - erfaringsbasert videreopplæring	12
Helserelaterte emner	førstehjelp Oppdateringer, endringer og utvikling i vekterbransjen og i øvrige fagområder fra grunnopplæringen	- faglig oppdatering - repetisjon av hjerte-lungeredning - erfaringsbasert opplæring	3
Brannvern	Brannvern	- faglig oppdatering - erfaringsbasert opplæring	3
Totalsum			30

6.2. Gjennomføring

Regodkjenningsopplæringen skal gjennomføres og regodkjenningsprøve skal avlegges og bestås innen hvert fjerde år etter bestått eksamen eller regodkjenningsprøve.

Prøven gjennomføres som en flervalgsoppgave (avkrysningsoppgave) – nettbasert og er identisk med teorieksamen under grunnutdanningen. Kandidatene vil bli prøvet i alle fagområder fra grunnutdanningens pensum, selv om minimumskravet til regodkjenningskurset bare dekker noen av fagene.

Kandidatene har to forsøk på å bestå eksamen, på samme måte som ved grunnutdanningen. Dersom kandidaten stryker må ny grunnutdanning, både teori og praksis, gjennomføres før kandidaten kan gå opp til ny eksamen. Kandidaten vil beholde sin godkjenning som vokter inntil perioden på 4 år siden bestått eksamen, passerer.